

mpc

METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKÝCH KOMUNIT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

Číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKÝCH KOMUNIT**

Mgr. Anna Sokolská
Tretiacky slovenčinárnik v novembri

mpc

METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKÝCH KOMUNIT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

Číslo zmluvy: OPV/24/2011

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum, Ševčenkova 11, 850 01 Bratislava
Autor UZ: Anna Sokolská, Mgr.
Kontakt na autora UZ: ZŠ Ivana Krasku 342/1, 075 01 Trebišov
Názov: Treťiacky slovenčinárík v novembri
Rok vytvorenia: 2014
Oponentský posudok vypracoval: Mgr. Martin Gore

ISBN 978-80-565-0748-3

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

PL č. 1

Červený mak

**Červený mak vlčí
ako plameň blčí.**

Urobí nám škodu?

**Už ta oblak letí
ponad hlavy detí.**

V batohu má vodu.

(Pavol Štefánik)

Rodina

**Srnec, srna, srňatko,
tata, mama, diet'atko.**

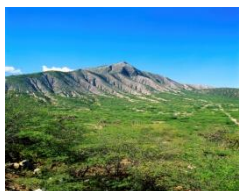
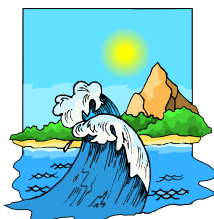
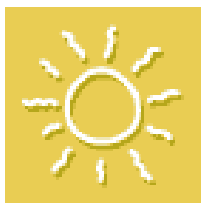
**Srnec – ten má rožky,
srna bystré nôžky.**

**A to malé? Uvidíte,
až keď bude väčšie v zime.**

(Krista Bendová)

Podčiarknite slová so slabičnými hláskami l, í, r, r

1. Pomenuj obrázky a slová napíš:

2. Pohrajte sa so slovami. Keď do slova doplníte samohlásku, utvoríte nové slovo. Pracujte vo dvojici:

CH	L	P	H	R	B	K	R	K	M	R	K	V	L	K
----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

mpc

METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKÝCH KOMUNIT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

Číslo zmluvy: OPV/24/2011

3. Slová v stĺpčekoch slabikujte a povedzte, z koľkých slabík sa skladajú. Na 4 slová utvorte vety:

vrch	vŕšok	vŕbový	_____
kľb	slza	pomlčka	_____
prst	krdeľ	hrmenie	_____
stĺp	vlna	doklzať	_____

4. Zakrúžkujte v slovách slabikotvorné hlásky l, í, r, ŕ:

vrana, hrkúta, mĺkvo, hrebeň, vlk, hrdý, plte, hrud', mrzne, leto, jablko, žriedlo, hra, srkať, žblnk

5. Do viet doplňte vhodné slová. Pracujte vo dvojici:

Kolesá _____ po ceste.

Telefón _____ .

Pred domom _____ smetiarske auto.

_____ už dozreli.

V parku stála _____ detí.

Na drôtoch medzi _____ už nesedia lastovičky.

hrkotali

stĺpmi

zadrnčal

hrmotalo

jabĺčka

hŕstka

mpc

METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNIT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

Číslo zmluvy: OPV/24/2011

PL č. 2

Ako vznikla tlačaná abeceda?

Bol sychravý zimný deň, keď sa malá abeceda vybrala na návštevu. Pozýval ju milý strýko Albín. Býval na sídlisku. Malá abeceda sa nemohla dočkať, kedy ho už uvidí. Pýtala si lístok a nastúpila do autobusu. „Juj,“ skríkla, „tu je Pudí!“ Až sa mykla od ľaku. Ani dýchať nemohla, taká bola stlačená. Keď autobus zastavil, vymotala sa z toho stisku a – bola z nej **TLAČENÁ ABECEDA**.

(Daniel Hevier)

1. Vyznačené slová roztried'te do dvoch skupín podľa toho, či vo vnútri slova píšeme **y – ý alebo i – í**. Jednou farbou podčiarknite spoluhlásky, po ktorých ste napísali **y – ý**, inou farbou spoluhlásky, po ktorých je **i – í**.

y – ý _____

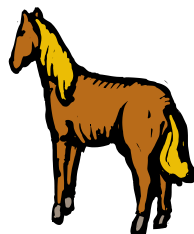
i – í _____

Ktoré spoluhlásky ste podčiarkli oboma farbami? _____

Voláme ich _____ spoluhlásky.

2. Pomenujte obrázky a slová napíšte. Všimnite si, po ktorých spoluhláskach sa píše **i, í** aj **y, ý**. Zelenou farbou zakrúžkujte i, í a červenou y, ý:

mpc

METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

**VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNIT**

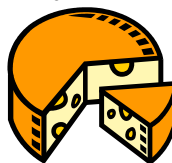

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

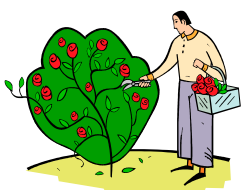
Kód ITMS: 26130130051

Číslo zmluvy: OPV/24/2011

3. Prešmyčky. Zameňte poradie hlások a slová napíšte. Pracujte vo dvojici:

POTOKY

BARY

ODMYL

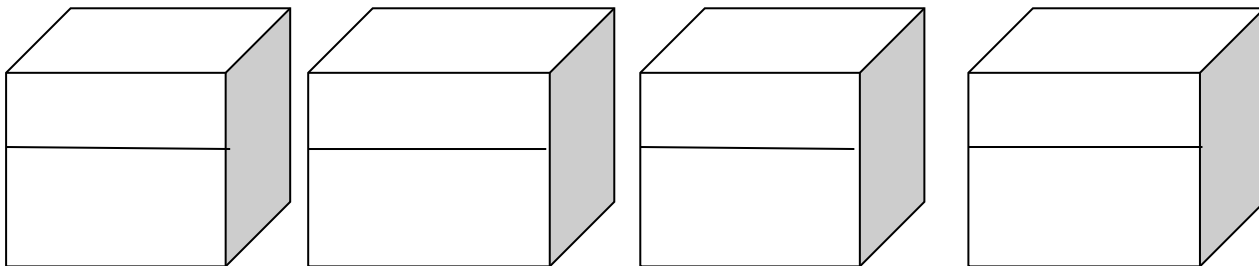
OBLAKY

PL č. 3

1. V ZOO. Predstavte si, že ste riaditeľom zoologickej záhrady. Do kliebok umiestnite zvieratá, ktorých mená nájdete medzi slovami:

jazyk, výr, syr, Boris, sýkorka, kopyto, mýlka, byt, ryba, výkres, kobyla

2. Popletené vety napíšte správne a vysvetlite svojimi slovami. Pracujte vo dvojici:

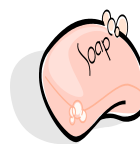
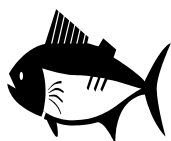
Ako sa do hory volá, to na jazyku.

Čo na srdci, aj baran ostal celý.

Aby bol vlk sýty, zide z mysle.

Zide z očí, tak sa z hory ozýva.

3. Pomenujte obrázky a slová napíšte. Zakrúžkujte slabiky s obojakými spoluhláskami:

mpc

METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKÝCH KOMUNIT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

Číslo zmluvy: OPV/24/2011

4. Aké vlastnosti ľudí pomenúvajú slovné spojenia? Vyhľadajte v nich slová s obojakými spoluhláskami. Pracujte vo dvojici:

Jeden si pustí jazyk na prechádzku, druhý si rád vyhodí z kopýtka, tretí by sa najradšej schoval do myšacej diery, štvrtý chce byť pri koryte, piaty sa pýši cudzím perím.

A aký si ty?

O korytnačke a zajacovi

Korytnačka a zajac sa sporili o tom, kto z nich je najrýchlejší. Určili si presný čas a miesto pretekov. Namyslený zajac sa spoliehal na svoju vrozenú rýchlosť. Ani sa nepustil do behu. Lahol si pri ceste, zazíval a spal. Veril, že korytnačku predbehne a zvíťazí, aj keď začne utekať neskôr. Ale to bol omyl. Korytnačka myslela na svoju pomalosť. Bežala z celej sily, spiaceho zajaca predbehla a preteky vyhrala. (podľa Ezopa)

Nakresli si preteky zajaca a korytnačky:

mpc

METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKÝCH KOMUNIT

Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

Číslo zmluvy: OPV/24/2011

PL č. 4

POVODEŇ V KUCHYNI

V príbehu **Povodeň v kuchyni** voda zmyla niektoré písmená. Určíte sa vám podarí stratené písmená znovu obnoviť.

Na stanici v Banskej B_ strici nás čaká str _ ko Ivan. „Str _ ko, str _ ko,“ p _ štia deti. Martinko zamodl _ kal: „ Budeš nám rozprávať pr_ hody zo svojho detstva?“ Ivan bol totiž ohromným rozprávačom. Vedel veľm_ pútavo hovor_ ť. Malým poslucháčom sa až d _ ch zatajoval. Raz sa Martinkovi tak zatajil, že vôbec

ned _ chal a mam _ čka mu musela dať d _ chanie z úst do úst. „Moje detstvo,“ rozhovor_ l sa Ivan, „bolo naplnené rozličnými nebezpečnými dobrodružstvami. Už ako maličké batola som sa takmer utop_ l. „V potoku?“ „Nie! V kuch _ ni!“ „Naozaj?“ zhíkli neveriaco deti. „Áno,“ pokračoval str _ ko. „Bolo s_ chravo ako dnes, lialo ako z krhly. Hladina rieky Ipeľ v_ stúp_ la z brehov. Zaliala polia a lúky. Val_ la sa do p_ vníc a postupne stúpala do skromných pr_ b_ tkov. Tatko s mamkou v_ šli na povalu a mňa zabudli v kuch _ ni. Hral som sa tam v drevenom kor_ te.

O chv_ ľočku ma už pohojďávalo sem a tam. Nuž a tak som sa v _ učil za námorníka.

(Jozef Pavlovič)

1. Skúste príbehu vymyslieť iný názov:

2. Vypíšte slová s i – í po obojakých spoluhláskach:

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

Číslo zmluvy: OPV/24/2011

3. Vypíšte slová s y – ý po obojakých spoluhláskach:

4. Vypíšte slová s y – ý po tvrdých spoluhláskach:

5. Vypíšte slová s i – í po mäkkých spoluhláskach:

Nakresli si obrázok z príbehu:

mpc

METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKÝCH KOMUNIT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

Číslo zmluvy: OPV/24/2011

PL č. 5

LEKÁREŇ V PRÍRODE

Ned'aleko **Bytče** býva skúsená bylinkárka. Pochádza z **Bystrice**. Už v mladosti spoznala veľa liečivých **byliniek**. Vie ich odlíšiť od **obyčajných** rastlín. Pri zbere rozličných **býľ** videla na lúkach **dobytok**. Opatrne obchádzala **býky**, ale neraz aj **byvoly** na paši, alebo **kobyly** so žriebätkami. Kto chce **byť** zdravý, **bystro** k nej zájde po čaj z liečivých **bylín**. Starenkin **byť** i **nábytok** žiaria čistotou.

Vyznačené slová vypíšte:

Zistili sme a zopakujeme si, že v niektorých slovách po obojakých spoluhláskach

_____, píšeme y – ý.

Voláme ich _____.

Vo vybraných slovách po obojakej spoluhláske **b** vnútri slova, píšeme _____.

mpc

METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKÝCH KOMUNIT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

Číslo zmluvy: OPV/24/2011

PL č. 6

KEBY...

(Ján Navrátil)

Keby bola vážka

lietadielkom

lietal by som na nej

nad jazierkom.

Keby koník nebol

malučký,

skákal by som na ňom

cez lúčky.

A keby mal svrček

píšť'alôčku,

požičal by mi ju

na chvíľočku.

1. Vyhl'adajte vybrané a odvodené slová po b. Vypíšte ich:

2. Čo je na obrázku? Aké i, í, alebo y, ý v nich píšeme? Sú to vybrané slová?

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

Číslo zmluvy: OPV/24/2011

3. Do viet doplňte chýbajúce slová zo zátvorky. Pracujte vo dvojici:

Nezábudka má hrubú _____. Z liečivých _____ sa pripravuje čaj. Potom sa tieto _____ čaje predávajú v lekárňach. _____ sa živia rastlinami. Obilie má vysoké a tenké _____. Kvet d'ateliny má krehkú _____.
(byť, bylín, bylinkové, bylinožravce, byle, byťku)

4. Ktoré slová, ako žiak, večer, zrak, nohy, môžete pridať k tvarom slova bystrý? Jednu dvojicu slov použite vo vete:

5. K daným slovám utvorte vybrané, alebo odvodené slová po b, s tým istým významom. Pracujte vo dvojici:

možno _____	rastlina _____
stonka _____	skoro ako _____
rezkosť _____	dedinka _____
horský potôčik _____	Banská _____
zvieratá, ktoré sa živia rastlinami _____	

PL č. 7

ČÍM BUDEŠ?

**Andrej bude agronóm:
zasial mrkvu – vzišiel strom.**

**Betka – známa klebetka –
chcela by byť baletka.**

Emil s drôtmi divy stvára.

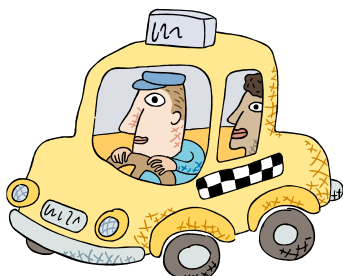
Hybaj za elektrikára!

**Hanka, keď má šál a vlečku,
hneď sa mení na herečku.**

Kubo má vždy čiernu tvár.

Dobrý deň, pán kominár!

1. Podľa obrázkov napíš vlastné želanie:

Chcel / a by som byť _____

2. Vypíšte vybrané slová:

Miesto, kde žijeme a bývame, je náš domov. Obyvatelia našej vlasti žijú v obciach a mestách. Ľudia niekedy zmenia svoje bydlisko. Postavia si nový príbytok alebo sa presťahujú do iného bytu. Do nového obydľia si privezú nový nábytok.

mpc

METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKÝCH KOMUNIT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

Číslo zmluvy: OPV/24/2011

3. Prečítajte si slová a zarad'te ich k slovám v rámečkoch. Pracujte vo dvojici:

OBYČAJNÝ

NEOBYČAJNÝ

bežný, zvláštny, výnimočný, obvyklý, zvyčajný, nevšedný, neobvyklý

4. Vypĺňte pyramídu zo slov, ktoré majú y po b:

B

B . Ľ

A K O B .

D O B . V A Ĥ

V Ý D O B . T O K

B . S T R O Z R A K Ý

mpc

METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

**VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNIT**

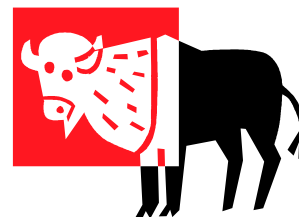
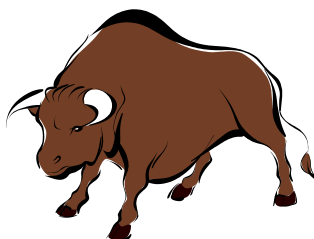
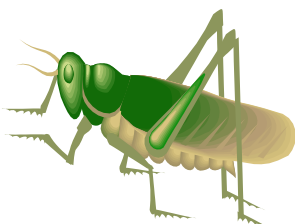
Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

Číslo zmluvy: OPV/24/2011

PL č. 8

1. Pomenujte zvieratá na obrázku a utvorte na ne vety:

2. Odpovedzte na otázky. Pracujte vo dvojici:

Ako sa volá obyvateľ Bytče? _____

Ako sa volá obyvateľka Bytče? _____

Ako sa volajú obyvatelia Bytče? _____

Ako sa volá chlieb, ktorý sa vyrába v Bytči? _____

3. Napíšte, prečo sa v týchto slovách nepíše y, po spoluhláske b:

veľká bitka, malá násobilka, nová bábika, hodiny bijú, pribiť klinec

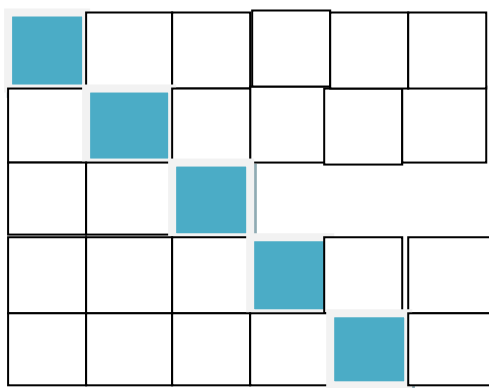
4. Do slov doplňte slabiky by, bý:

Na stráni sa pásli ko __ ly a __ čky. Lúčne ko __ lky poskakovali po
__ ľkách trávy. __ ky sú občas zúrivé. V televízii sme sledovali film o
__ voloch. V niektorých krajinách sa konajú __ čie zápasy. V ZOO
sme videli ko __ lie a __ volie mlád'atá.

5. Koľko chýb je vo vete? Číslo zapíš do okienka:

Deti v Bistryci i Bitči vedia, že býčiu silu zvládne nie čarovná bylina, ale običajne
bistrý rozum.

6. V doplňovačke nájdite názov mesta. Pracujte vo dvojici:

1 – slovo utvorené od slova byvol

2 – rastlina

3 – miesto na bývanie

4 – zvyk

5 – slovo podobného významu ako bývať

mpc

METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKÝCH KOMUNIT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

Číslo zmluvy: OPV/24/2011

PL č. 9

1. Dopln do viet By, Aby, Keby.

Pijeme, _____ sme neboli smädní. Chcel _____ som, _____ k nám prišla babka. _____ si sa učil, dostal by si jednotku.

2. Dopln Byť alebo Biť:

Mladších žiakov nesmieme _____. O druhej musím _____ doma. Dievčatá chcú často _____ speváčkami. Čím chceš _____. Srdce mu začalo prudko _____. Nesmieš _____ zvieratká! Na veži budú _____ na bubon. Pri kúpaní musíš _____ opatrný.

3. Priradi k vybraným slovám odvodené:

bystrý

byť

obyčaj

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

neobyčajný, Bystré, obyvateľ, Bystrík, neobyčajne, živobytie, bydlisko, bytosť, bystrina, bystro, obyčajne,

4. Dopln i, í/y, ý

žiť v blahob_ te, b_dlo pre vtáčiky, b_stra bab_čka ob_vané b_tovky, b_ť spolužiaka, prib_ť klinec hodiny b_li, úb_tok na váhe, odtrhnutý gomb_k, zrelé ob_lie,, plná kab_na, dob_ť srdce princeznej

5. Vysvetli po svojom slová:

bistro-_____

mpc

METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKÝCH KOMUNIT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

Číslo zmluvy: OPV/24/2011

bystro-_____

6. Nahrad' dané slovo vybraným slovom po b:

lúčny skákavý hmyz_____ obývacia izba_____

samica koňa_____ ťažiť uhlie_____

existovať_____ stonka rastliny_____

7. Doplň vybrané slová:

_____ zápasy sú týraním_____. Do školy chodíme preto,
_____ sme boli _____. Ak_____ som si mal vybrať mesto, v ktorom _____ som
chcel _____, bola by to _____. Ak chceš _____ lekárom musíš sa učiť.
Chceš_____ srdce princeznej? Chlapec_____ odpovedal na otázku.

8. Vety správne prepíš:

Môj brat B_strík hrá na bycie nástroje.

V obívačke máme hodiny, ktoré pekne byjú.

9. Napíš 4 príbuzné slová k slovu bylina:

mpc

METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKÝCH KOMUNIT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

Číslo zmluvy: OPV/24/2011

PL č. 10

1. Doplň správne i / í alebo y / ý

nedob____tná pevnosť, b____ť kozmonautom, zb____tý pes, ob____lie,
pradávná ob____čaj, známa b____linkárka, pekné b____vanie, Banská B____strica

2. Nahrad' slovné spojenie vybraným slovom alebo príbuzným slovom (napíš ho správne):

vymoženosť

3. Utvor nové slová tak, že na začiatok slova pridáš slabiku vy / vý (napíš ich správne):

biť bítaný
násobený bitý

4. Utvor 2 príbuzné slová k daným slovám (napíš ich správne):

bylina – _____
Bytča – _____
obyčaj – _____
nábytok – _____
byvol – _____

5. K jednému slovu nakresli obrázok

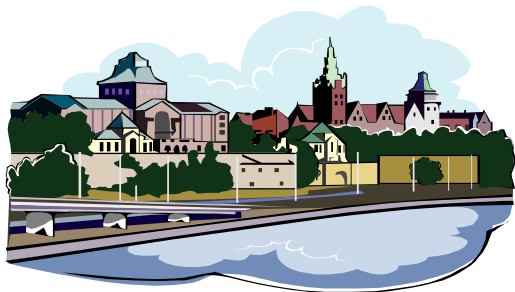
6. K obrázkom čiarou priradiť vybrané, alebo odvodené slovo:

Banská Bystrica

bystrina

kobyľa

býk

nábytok

mpc

METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

Číslo zmluvy: OPV/24/2011